

Mag NAM voorkeur geven aan MKB aardbevingsgebied?

Recente blogs

Door dr.mr. Oden PAT, Petra

Geschreven door **dr.mr. Oden PAT, Petra** op 17 juni 2015

Voor Lector Petra Oden hebben wij een onderzoek verricht naar een voorkeursbeleid voor het MKB. De eerste vraag die opkomt is: waarom is het van belang dat er een voorkeursbeleid voor het MKB wordt opgesteld? Dit belang zit hem vooral in het waarborgen van de werkgelegenheid. De aardbevingssschade die ontstaat aan huizen als gevolg van de gaswinning door de Nederlandse Aardoliemaatschappij (hierna NAM) in de provincie Groningen, zal hersteld moeten worden. Wie is hier nu beter geschikt voor dan het regionale MKB? Aan ons is de taak weggelegd om in opdracht van Petra Oden uit te zoeken of het juridisch gezien is toegestaan om een voorkeursbeleid voor het regionale MKB toe te passen.

Door: Ruth Welleweerd, Laura Siewes en Brian Geertsema Honoursstudenten van het Instituut voor Rechtenstudies

Is de NAM aanbestedingsplichtig?

Wat voor ons van belang was om te onderzoeken, was welke regels zouden gelden bij het herstellen van aardbevingssschade. Hieruit kon namelijk worden geconcludeerd of het MKB voorrang kon krijgen of niet. In dit onderzoek is bijzonder aandacht besteed aan de Aanbestedingswet 2012. De regels in deze wet gelden in het geval dat de NAM Europees zal moeten aanbesteden. In dat geval wordt het opstellen van een voorkeursbeleid bemoeilijkt op grond van fundamentele beginselen, met name door het gelijkheidsbeginsel.

De volgende stap in ons onderzoek betrof daarom de vraag of de NAM een aanbestedende dienst is die Europees zal moeten aanbesteden. De criteria die hiervoor gelden zijn:

- De NAM moet een publiekrechtelijke organisatie zijn,
- Er moet sprake zijn van een opdracht in de zin van 'werken' 'diensten' of 'leveren', en
- De schade aan de huizen zal boven het drempelbedrag uit moeten komen.

De uitwerking van de criteria is te lezen in het door ons opgestelde onderzoeksrapport, maar er kan in ieder geval worden geconcludeerd dat het criterium van het zijn van een publiekrechtelijke organisatie ingewikkeld ligt. Gezien het feit dat er door ons juridisch geen uitsluitel kan worden gegeven op de vraag of de NAM een publiekrechtelijk karakter heeft, zijn er twee scenario's uitgewerkt. Het eerste scenario betrof de situatie waarbij de NAM aanbestedingsplichtig is en in het tweede scenario is de NAM dit niet. In beide scenario's is uitgebreid ingegaan op de juridische mogelijkheden om het regionale MKB voorrang te geven.

Voorkeur voor het MKB?

Wanneer de NAM wel Europees moet aanbesteden en gehouden is aan de regels van de Aanbestedingswet, lijkt dit in eerste instantie een nadeel te zijn voor het MKB. Dit omdat deze wet verschillende beginselen met zich mee brengt waaronder het gelijkheidsbeginsel. Volgens dit beginsel moet iedereen gelijk behandeld worden en

30 jun Aan de slag met social return? Tips
Inschrijvers en opdrachtgevers worstelen nog weleens met social return...

30 jun Van arbeidsmatige dagbesteding naar beschut werk
Een inclusieve arbeidsmarkt is nog belangrijker geworden sinds de...

19 okt Participeren in een bedrijveninvesteringzone
Participeren in een bedrijveninvesteringzone
Arbeid geeft betekenis aan...

8 okt Snijvlak beschut werk & arbeidsmatige dagbesteding
Sinds 14 juli 2016 is het VN-Verdrag Handicap van kracht in Nederland....

naar bloglijst

opdrachten mogen niet zonder meer worden samengevoegd. De ingevoerde regelingen kunnen worden gezien als een stap in de goede richting voor het MKB om deze groep meer toegang te verschaffen tot het verkrijgen van opdrachten. Er is echter één grote 'maar' bij deze op het eerste gezicht goede regelingen voor het MKB. Het nadeel van deze regelingen is namelijk dat er gemotiveerd van afgeweken kan worden. Dit houdt in dat wanneer een aanbestedende dienst het goed motiveert, deze niet hoeft te voldoen aan bovengenoemde regelingen. Het MKB wordt op deze wijze toch weer uitgesloten van het meedingen in opdrachten. Wij zien op deze wijze niet dat de werkgelegenheid in de provincie Groningen daadwerkelijk wordt gewaarborgd.

Andere mogelijkheden voor het MKB

Wanneer de NAM **niet** gehouden is aan de regels van de Aanbestedingswet, kan het MKB zijn voordelen hieruit halen. Doordat de NAM in dit scenario niet aanbestedingsplichtig is, zijn de discriminatieverboden, als uitvloeisel van het gelijkheidsbeginsel, niet direct van toepassing. Momenteel is de afhandeling van de aardbevingschade door de NAM uitbesteed aan het Centrum Veilig Wonen (hierna CVW). Tijdens de schadeafhandelingsprocedure van het CVW heeft de gedupeerde de keuze uit drie verschillende afhandelingen. De gedupeerde kan kiezen tussen: herstel door een door het CVW-erkende aannemer, een eigen gekozen aannemer of uitbetaling van een vergoeding ter hoogte van de kosten van de schade. Voor het MKB is het van belang om zoveel mogelijk opdrachten van de aardbevingsherstelwerkzaamheden binnen te krijgen. Vooral door de eerst genoemde optie wordt er daadwerkelijk een voorkeursbeleid voor het MKB gecreëerd waarbij wij denken dat de werkgelegenheid in de provincie Groningen wordt gewaarborgd. Het CVW werkt met de Erkenningregeling, waarbij erkende vakmensen uit de provincie Groningen worden gevraagd om een opdracht uit te voeren. Bovenal werkt het CVW met de zogeheten postcodecheck. Het beleid van het CVW ziet met het oog op deze postcodecheck vooral op de gedachte dat de werkgelegenheid van de herstelwerkzaamheden in de provincie Groningen moet blijven. Door de postcodecheck wordt een vakman uit de provincie Groningen als eerste benaderd voor het uitvoeren van een opdracht. Pas als de juiste deskundigheid niet in de provincie aanwezig is, worden vakmensen buiten de provincie gevraagd. Het CVW waarborgt met dit beleid een zekere mate van werkgelegenheid in de provincie Groningen!

Toch behoud werkgelegenheid voor de provincie Groningen

Wat in ons onderzoek centraal stond was de vraag of het MKB op een bepaalde manier een voorkeur kan krijgen. Wanneer wij er van uitgaan dat de NAM niet aanbestedingsplichtig is, en dit is naar alle waarschijnlijkheid het geval, dan is de NAM niet gehouden om zich aan de regels omtrent Europees aanbesteden te houden. Dan is een voorkeursbeleid mogelijk. Wij zien dat er feitelijk een voorkeursbeleid is opgesteld door het CVW waarbij er pas een erkend vakman buiten de provincie Groningen in aanmerking komt voor een opdracht als binnen de provincie geen geschikte vakmensen voorhanden zijn. Een goede manier om het MKB meer toegang te verschaffen tot het verkrijgen van opdrachten, waarbij het CVW een grote rol speelt bij het behouden van de werkgelegenheid in de provincie Groningen.

delen:

 Laatst gewijzigd op 18 mei 2017

